

Verneplan for skog

Tilråding om utvidelse av Skitnebufjellet naturreservat til Skitnebufjellet og Kopslandåsen naturreservat i Notodden kommune

Kalkrik storvokst furuskog med død ved. Foto: Sigve Reiso

**Statsforvalteren i Vestfold og Telemark fylke
Februar 2023**

INNHOLD

1. Forslag.....	side 3
2. Hjemmelsgrunnlag.....	side 3
3. Verneverdier.....	side 4
4. Andre interesser.....	side 6
5. Trusler mot verneverdiene.....	side 6
6. Saksbehandling.....	side 6
7. Viktige endringer under behandlingen av verneplanen.....	side 8
8. Forvaltning, økonomiske og administrative konsekvenser.....	side 8
9. Lokal og sentral høring.....	side 8
9.1. Generelle merknader ved lokal og sentral høring.....	side 9
9.2. Generelle merknader til forskrift ved lokal og sentral høring.....	side 9
9.3. Statsforvalterens kommentarer og tilrådinger til de generelle merknadene.....	side 9
9.4. Merknader til det foreslåtte området.....	side 9
9.5. Statsforvalterens kommentarer og tilrådinger til det foreslåtte området.....	side 15

Vedlegg

1. Forslag til forskrift for Skitnebufjellet og Kopslandåsen naturreservat

Forslag til avgrensning av Skitnebufjellet og Kopslandåsen naturreservat følger som eget kartvedlegg.

1. Forslag

Statsforvalteren legger med dette fram forslag om vern av skog på privat grunn i Notodden kommune i Vestfold og Telemark fylke. Forslaget til vern er basert på ordningen med frivillig vern av skog.

Tilrådingen omfatter forslag om vern av Skitnebufjellet og Kopslandåsen naturreservat. Området som foreslås vernet er en utvidelse av eksisterende Skitnebufjellet naturreservat, som ble vedtatt vernet i statsråd 17. desember 2021. Her var det tilbud fra en grunneier som var utgangspunktet. Det er ni grunneiere som har kommet med utvidelsestilbud om frivillig vern av ca. 11455 daa skog, inkludert noe areal på eiendommen til Miljødirektoratet (Rugholt). Eksisterende Skitnebufjellet naturreservat fikk regional verdi (***) basert på en egen sammenstilling av materiale i forbindelse med kartleggingen av kalkskog i området (Kopslandåsen-Raua) i 2018. Området som omfatter utvidelsesarealene har fått nasjonal verdi (***) i forbindelse med registrering av biologiske verdier (prosjekt Kalkskog 2018 og prosjekt Frivilligvern 2021). Verneforslaget, som inkluderer eksisterende Skitnebufjellet naturreservat, er samlet sett vurdert som nasjonalt verneverdig:

Navn	Kommune	Tall på grunneiere	Eksisterende areal	Utvidelse av eksisterende areal	Totalareal	Verneverdi utvidelse
Skitnebufjellet og Kopslandåsen naturreservat	Notodden	11	1128 daa	11455 daa	12583 daa	(***) Nasjonal

2. Hjemmelsgrunnlag

Området foreslås vernet som naturreservat i medhold av lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). I loven er det gitt hjemmel for opprettelse av ulike vernekategorier i §§ 35 til 39. Generelle mål for områdevern følger av naturmangfoldlovens § 33. Formålet med det enkelte verneområdet må imidlertid beskrives konkret og knyttes opp mot vilkårene som gjelder for den enkelte vernekategori i §§ 36 og 37. Naturreservat er det strengeste vernet etter naturmangfoldloven.

Vedtak om opprettelse av naturreservater treffes av Kongen i statsråd etter naturmangfoldlovens § 37, som lyder slik:

- ” Som naturreservat kan vernes områder som*
- a) inneholder truet, sjelden eller sårbar natur,*
 - b) representerer en bestemt type natur,*
 - c) på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold,*
 - d) utgjør en spesiell geologisk forekomst eller*
 - e) har særskilt naturvitenskapelig verdi.*

Som naturreservat kan også vernes et område som er egnet til ved fri utvikling eller aktive gjenopprettningstiltak å få verneverdier som nevnt i første ledd.

I et naturreservat må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. Et naturreservat kan totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsel. I forskriften kan det gis bestemmelser om vern av kulturminner i reservatet.

Treffes vedtak om reservat som krever aktive gjenopprettingstiltak, eller vedtak om reservat der bruk er en forutsetning for bevaring av det biologiske mangfold, skal det samtidig med vernevedtaket legges fram et utkast til plan for skjøtsel for å sikre verneformålet. Planen kan omfatte avtale om bruk av arealer, enkeltelementer og driftsformer. Planen eller avtalen kan inneholde bestemmelser om økonomisk kompensasjon til private som bidrar til områdets skjøtsel.”

Vurdering i forhold til naturmangfoldlovens kap. II

Med hensyn til kunnskapsgrunnlaget (jf. § 8 i nml.), så foreligger det god dokumentasjon av arter og naturtyper i området, jf. omtalen i kap. 3 Verneverdier. Restriksjonene på inngrep og tiltak som innføres med verneforskriftene vil beskytte verneverdiene, og den bruken som tillates videreført vil etter vår vurdering ha liten negativ virkning på dem. Effekten av vernet på verneverdiene og naturmangfoldet vil derfor være positiv. Prinsippene i §§ 9-12 framstår dermed ikke som relevante i saken.

3. Verneverdier

Et vern av det foreslåtte området vil sikre arealer med viktige verneverdier, jf. også formålsbeskrivelsene nedenfor. Området gis samlet sett nasjonal (***) verneverdi basert på sammenstilling av foreliggende materiale fra området. Rødlistekategoriene fra kartleggingene er basert på den norske rødlista fra 2015.

Kunnskapsgrunnlaget er basert på flere naturfaglige registreringer i området. Disse er:

1. *Kopslandsåsen-Raua. Reiso, S. 2019. Naturverdier for lokalitet Koplundsåsen-Raua, registrert i forbindelse med prosjekt Kalkskog 2018. NaRIN faktaark. BioFokus.* Daværende Fylkesmannen i Telemark ba i forbindelse med tilbud om frivillig vern i liene vest for Skitnebufjellet BioFokus om å sammenstille miljøverdier i tilknytning til tilbudsarealet. Dette er rapporten: *Reiso, S. 2020. Sammenstilling av kunnskap for oppstart av verneprosess av Skitnebufjellet, Notodden. BioFokus-notat 2020-25. 11 s.*
2. *Tjågevatn. Midteng, R. 2021. Naturverdier for lokalitet Tjågevatn, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2020. NaRIN faktaark. Asplan Viak.*
3. *Ihlen, Per Gehard. 2021. Skogvernverdier på eiendommene til Rugholt gård i Notodden (gnr. 128, bnr. 2). NINA Prosjektnotat 293.* Rugholteiendommen ble også vurdert med hensyn til naturverdier av *Rein Midteng (AS Plan Viak)*, jf. notat datert 11. januar 2022 til Miljødirektoratet. Her kan nevnes at det for området Rugholt N gis et supplement i forhold til rødlistefunn i området. Midteng oppgir at det har tilkommet nye funn registrert i Artskart etter at NINA gjennomførte sin kartlegging.

Her kommenterer vi de viktigste resultatene fra kartleggingene:

1. I området *Koplundsåsen og Raua* ble det utført naturfaglige registreringer i forbindelse med kalkskogprosjektet i 2018. Området ligger med 5% i sørboreal og 95% i mellomboreal vegetasjonssone og innenfor 190-650 moh. Innenfor kartlagt areal ble det avgrenset 15 kjerneområder som har fått egen beskrivelse i kartleggers rapport. Flere av kjerneområdene har velutviklet naturskog med betydelig innslag av gamle trær og død ved. Det ble funnet 22 rødlistearter i området, der flere har sterke

bestander. Det er først og fremst gammel furuskog og dødvedrik blandingskog (særlig skrenter med død osp) som huser et rikt artsmangfold og som videre har godt potensial for flere rødlistearter. Området fikk verdien 5 poeng av 6 mulige av kartlegger og oppnådde høy mangeloppfyllelse etter som det ville dekke inn flere mangler i skogvernet. Området fikk nasjonal verdi (***) på syv av 13 kriterier for verdisetting og regional verdi (**) på ytterligere fem kriterier. Skitnebufjellet naturreservat, vedtatt vernet i desember 2021, inngår med areal i tilknytning til det kartlagte arealet. BioFokus vurderte dette arealet på 1128 daa til å ha svak regional verneverdi (**).

2. I 2020 ble det i forbindelse med tilbud om frivillig vern av skog utført naturfaglige registreringer i området *Tjågevatn*. Området ligger med 80% i sørboreal og 20% i mellomboreal vegetasjonssone. Området ligger i høydelaget 321-567 moh. Fagrapporten for dette området beskriver to kartlagte delområder, hvor kun det vestre delområdet som omfatter kjerneområdene *Niveliåsen* og *Niveliåsen nord* inngår i verneforslaget for Skitnebufjellet og Kopslandåsen. Området Niveliåsen består av gammel lavereliggende furuskog, og er vurdert som svært viktig (A-verdi). Området har en rekke rødlistede arter, særlig lavararter. Her er strukturer som er skapt av skogbrann og naturlig utvikling etter branner. Området fikk nasjonal verdi (***) på fire av 13 kriterier for verdisetting og regional verdi (**) på ytterligere tre kriterier. Niveliåsen nord består av samme naturtype og fikk verdien viktig (B-verdi). Dette området fikk nasjonal verdi (***) på ett verdikriterium og regional (**) på ytterligere ett kriterium. I Tjågevatn som helhet ble det funnet 24 rødlistearter. Samlet sett fikk alt kartleggingsareal, inkludert Stormyråsen i øst, nasjonal verneverdi. Området gis høy mangeloppfyllelse for mangelnaturtyper (gammel furuskog) i Telemark. Det gis også høy mangeloppfyllelse for generelle mangler som lavlandsskog og biologisk gammel skog. Den totale mangeloppfyllelsen ved mangler i skogvernet er høy.
3. NINAs rapport omfattet kartlegging av Miljødirektoratets Rugholt-eiendom, som er splittet opp i flere teiger i Gransherad i Notodden. I det området som i rapporten kalles Rugholt N er det beskrevet tre kjerneområder. Området ligger i sørboreal vegetasjonssone. Det arealet som kalles *Hågåbekk-kåsa nord* inngår i verneforslaget i denne tilrådingen. Dette arealet (lokalitet 1 i rapporten) gis verdien svært viktig (A-verdi) og utgjør det største arealet. Dette er gammel lavlandsfuruskog. *Hågåbekk-kåsa sør* (lokalitet 2) gis verdien lokalt viktig (C-verdi) og er en lavlands-lauvskogsbekkekløft. *Hågåbekk-kåsa sør 2* gis verdien viktig (B-verdi). Dette er også beskrevet som gammel lavlandsfuruskog. De to sistnevnte kjerneområdene utgjør bare mindre arealer. Innenfor kjerneområdene er det en rekke funn av rødlistede arter. De tre kjerneområdene ble av kartlegger foreslått til ett forvaltningsområde og gitt regional verneverdi (**). Området bidrar til å dekke opp mangler i skogvernet ved at det er gammel furuskog her og noe gammel granskog som har underdekning i Telemark.

På eiendommene 128/1 og 127/19 foreligger det ikke naturfaglig kartlegging etter samme metodikk som øvrig areal. Eiendommene er imidlertid befart av biolog i oktober 2022 etter ønske fra Statsforvalteren. Det ble gjort spredte funn av rødlistede arter, bl.a. blanknål,

reliktbukk, rosenkjuke og rynkeskinn (alle NT på rødlista av 2020). I tillegg ble det gjort to funn av den tidligere antatt utrydda barkbillen *Orthotomicus longicollis* (regionalt utdødd; RE) som ble påvist for første gang på over 100 år i Notodden i 2019. Skogen her innehar for øvrig mye av de samme kvalitetene som kartlagte eiendommer utviser. Også på disse eiendommene er det gjort funn av naturverdier som kvalifiserer til vern. Funn av rødlistede arter her er tilgjengelig i Artskart. Arealet danner også et viktig sammenbindingsareal mellom Niveliåsen og Skitnebufjellet-Kopslandåsen.

Formål

Formålet med forskriften er å bevare et naturskogspreget område som representerer en bestemt type natur i form av kalk- og lågurtfuruskog og rik blandingskog på høy bonitet i lavlandet. Videre er formålet å bevare et område som har særlig verdi for biologisk mangfold på grunn av forekomst av brannpåvirket gammel furuskog. I området finnes mange sjeldne og trua arter av insekter, karplanter, sopp og lav.

Etter Statsforvalterens vurdering oppfylder området de kravene som naturmangfoldloven § 37 setter for områder som kan vernes som naturreservat.

4. Andre interesser

Planstatus

Arealet ligger innenfor område satt av til LNFR (landbruks- natur- og friluftsområde) formål i kommuneplanens arealdel i Notodden (2020-2030).

5. Trusler mot verneverdiene

Skogsdrift vil være en trussel mot verneverdiene. Ferdsel og beiting anses ikke å være noe trussel i området i dag.

6. Saksbehandling

Bakgrunn

Vern av skog har de siste ca. 20 årene blitt prioritert i verneplanarbeidet i Norge. Gjennom behandling av St.meld. nr. 25 (2002-2003) sluttet Stortinget seg til Regjeringen sin innstilling om en kraftig opptrapping av skogvernet i Norge. St.meld. nr. 25 trakk og opp viktige prinsipper og satsingsområder for en slik opptrapping av skogvernet. Blant annet at et utvidet skogvern skulle følge de faglige rådene i rapporten "Evalueringen av skogvernet i Norge", utarbeidet av NINA og Skogforsk.

I meldingen ble frivillig vern trukket frem som en viktig strategi for det framtidige skogvernet i Norge. Ved frivillig vern tilbyr skogeier staten vern av egen skog. Miljøvernmyndigheten vurderer tilbudene og gjør naturfaglige registreringer for å kartlegge verneverdiene. Om det etter en slik registrering er aktuelt å legge fram et verneforslag for det aktuelle arealet, skal det gjennomføres forhandlinger med grunneier om avgrensing, verneforskrift og økonomisk erstatning. Det vanlige er at når staten og grunneier er enige om disse punktene vil området gjennomgå vanlig saksbehandling i tråd med naturmangfoldloven. Etter avtale med grunneier kan melding og høring av verneforslag likevel gjøres før avtale er undertegnet.

Konkret om området

Tilbud om utvidelsesareal for Skitnebufjellet naturreservat ble mottatt fra grunneierne i området gjennom flere omganger. Tilbudet som omfatter eiendommene gnr./bnr. 125/3, 125/4, 125/18, 125/48, 127/19 og 128/1 kom inn 26. mars 2021 gjennom Norges Skogeierforbund. Naturverdiene på eiendommene 125/3, 125/4, 125/18 og 125/48 ble undersøkt i 2018 og ble rapportert i 2019. Naturverdier på eiendommen 128/2 (Rugholt) som tilhører Miljødirektoratet ble kartlagt av NINA. For eiendommene 128/1 og 127/19 foreligger det ingen inngående naturfaglig kartlegging, men det er etter oppdrag fra Statsforvalteren foretatt en befaring av biolog. Tilbudet som omfatter eiendom gnr./bnr. 129/1 i området som omfatter Nivelåsåsen kom inn 27. august 2020 gjennom Norges Skogeierforbund. Naturverdiene ble undersøkt i 2020 og 2021 og rapportert i 2021 jf. ovenstående. Det ble meldt oppstart 29. oktober 2021 for verneforslaget Skitnebufjellet, utvidelse inkl. Nivelåsåsen.

Det kom inn ytterlige tilbud om utvidelsesareal etter oppstartsmeldingen for Skitnebufjellet, utvidelse inkl. Nivelåsåsen. Statsforvalteren ble varslet om dette fra Skogeierorganisasjonene i 2021. Tilbudene gjelder eiendommene gnr./bnr. 125/2 og 125/49 som kom inn 29. mars 2022 gjennom AT Skog og eiendommene gnr./bnr. 127/3 og 127/4 som kom inn 4. april 2022. Naturverdiene ble undersøkt i forbindelse med prosjekt Kalkskog 2018 (Kopsland - Raua). Mulig tilbud fra gnr./bnr. 127/1 ble varslet av Skogeierforbundet allerede i 2020, men grunneier ønsket først tilbud på erstatning fra Miljødirektoratet før det ble konkludert med hensyn til tilbud. Erstatningstilbudet fra staten ble gitt i månedsskiftet november/desember 2021. Grunneieren fikk frist til å svare på statens tilbud innen 15. januar 2022. Formelt tilbud kom deretter inn 14. februar 2022. I samråd med Miljødirektoratet sendte Statsforvalteren ut ny oppstartsmelding 26. april 2022 som inkluderte disse arealene. Storområdet omfattet nå arealer på 14 eiendommer og fikk det omforente navnet Skitnebufjellet og Kopslandåsen naturreservat.

Tilrådingen oversendes med forbehold om at det pågår forhandlinger om erstatning som ikke er fullført, og det dermed ikke er inngått endelig avtale mellom partene.

Melding om oppstart

Formell oppstart på verneplanarbeidet for Skitnebufjellet og Kopslandåsen naturreservat ble meldt 29. oktober 2021 med navnet Skitnebufjellet, utvidelse, inkl. Nivelåsåsen, og frist for innspill var 15. desember. Grunnet ytterligere tilbud om utvidelsesareal ble ny oppstartsmelding for Skitnebufjellet og Kopslandåsen meldt 26. april 2022. Innkomne merknader til begge oppstartsmeldingene ble nærmere kommentert i høringsdokumentet for Kopslandåsen og Skitnebufjellet. Uttalelsen fra Direktoratet for mineralforvaltning til oppstartsmeldingen for Skitnebufjellet og Kopslandåsen ble ikke inkludert i høringsdokumentet grunnet feil arkivering hos Statsforvalteren. Deres uttalelse er derfor inkludert i tilrådingen, under kapittel 9.4 «Merknader til det foreslåtte området».

Høring

I samsvar med naturmangfoldloven og reglene om saksbehandling til denne, sendte Statsforvalteren forslaget til vern av Skitnebufjellet og Kopslandåsen ut på høring 20. oktober 2022, med frist 23. desember 2022. Det ble gjort en felles lokal og sentral høring.

Det kom inn 9 uttalelser til høringen, der 4 uttalelser var til lokal høring og 5 uttalelser til sentral høring. Ytterligere et innspill til verneareal kom fra en grunneier 20. februar 2023.

Videre saksgang

Statsforvalteren sender, på bakgrunn av høringsdokumentet og innkomne uttalelser, tilråding om vern til Miljødirektoratet. Til vanlig vil det på dette tidspunktet i verneprosessen være gjennomført forhandlinger og underskrevet avtaler med grunneierne.

Miljødirektoratet fremmer saken for Klima- og miljødepartementet som deretter vil forberede saken og legge fram forslag om vernevedtak for Kongen i statsråd. Etter vernevedtak ved kgl.res. vil erstatningen til involverte grunneiere i tråd med avtaler bli utbetalt av Miljødirektoratet. Statsforvalteren får deretter vanligvis i oppdrag å gjøre vedtaket kjent og sørge for at naturreservatet blir forsvarlig merket og skiltet. Dette gjøres normalt av jordskifteretten som etter begjæring fra Statsforvalteren oppretter sak om grensegang for området.

7. Viktige endringer under behandlingen av verneplanen

Etter at det ble meldt oppstart på verneplanarbeidet for Skitnebufjellet, utvidelse, inkl. Niveliåsen kom det inn ytterligere tilbud om utvidelsesareal. I samråd med Miljødirektoratet ble det sendt ut ny oppstartsmelding som inkluderte alle tilbudsområdene. Navnet på det foreslåtte verneområdet ble endret til Skitnebufjellet og Kopslandåsen.

Det er i løpet av høringsprosessen – samt etter denne - foretatt justeringer i areal. Etter innspill fra grunneiersiden er det bl.a. tatt ut noe areal knyttet til de to hyttene «Mikkelsgardhytta» og «Svenskehytta» og i området Skitnebudalen, jf. vernekartet.

8. Forvaltning, økonomiske og administrative konsekvenser

Det er etter Statsforvalteren sin vurdering ikke behov for forvaltningsplan for dette området. Det kan imidlertid bli aktuelt å utarbeide en skjøtelsesplan for deler av vernearealet, fortrinnsvis for å gjennomføre kontrollert skogbrann som vil være positivt for utviklingen og bevaringen av et størst mulig mangfold av arter her. Vern av arealet vil ikke medføre stort behov for oppsyn.

9. Lokal og sentral høring

Verneplanen for Skitnebufjellet og Kopslandåsen naturreservat ble sendt på lokal høring til grunneiere, Notodden kommune, Vestfold og Telemark fylkeskommune, og til følgende brukerorganisasjoner, regionale statlige etater, næringsinteresser og lokale interesseorganisasjoner:

Telemark bondelag, Notodden turlag, Bondelagets servicekontor AS, Naturvernforbundet i Midt-Telemark, Naturvernforbundet i Øst-Telemark, Naturvernforbundet i Telemark, Forum for natur og friluftsliv i Telemark, Naturvernforbundet i Grenland, BirdLife Norge avd. Telemark (tidligere NOF Telemark), Telemark Energi AS, Statens Vegvesen Vegdirektoratet, Telemark Energi AS, Skagerak Energi AS, Skagerak Kraft AS, Stannum AS, Øst-Telemarkens Brukseierforening, Arendal Vasdrags Brugseierforening, Lede AS (tidligere Skagerak Nett), Everket AS, Vestfold og Telemark Orienteringskrets, Telemark bonde- og småbrukarlag,

Nedre Telemark Bonde- og Småbrukarlag, Telemark Bondelag, Telemark Botaniske Forening og Telemark Sau og Geit.

Verneplanen ble sendt på sentral høring til:

AVINOR AS, Bane NOR SF, Den Norske Turistforening, Direktoratet for mineralforvaltning, Forsvarsbygg, Friluftsrådernes Landsforbund, Landbruksdirektoratet, Luftfartstilsynet, Natur og Ungdom, NHO Reiseliv, Norsk bonde- og småbrukarlag, Norges Bondelag, Norges Handikapforbund, Norges Idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Norges vassdrags- og energidirektorat, Norsk Botanisk Forening, Norsk Friluftsliv, Norsk institutt for bioøkonomi, Norsk institutt for naturforskning, Norsk Organisasjon for terrengsykling, Norsk Orkideforening, Birdlife Norge, Norsk Sau og Geit, Norsk Zoologisk Forening, NORSKOG, AT Skog SA, Norges skogeierforbund, NTNU Fakultet for naturvitenskap, SABIMA, Språkrådet, Statens Kartverk, Statkraft SF, Statnett SF, WWF-Norge.

9.1. Generelle merknader ved lokal og sentral høring

Lokal og sentral høring

Bane NOR SF (brev datert 24.10.22) uttaler følgende:

«Bane NOR har ingen merknader.»

Statnett (e-post sendt 01.11.22) uttaler følgende:

«Statnett har ikke transmisjonsnettanlegg eller planer som blir berørt av det foreslåtte verneområdet og har derfor ingen merknader.»

9.2 Generelle merknader til forskriftene ved lokal og sentral høring

Lokal og sentral høring

Forsvarsbygg (brev datert 09.12.22) uttaler følgende:

«Forsvarsbygg uttaler seg med den hensikt å ivareta Forsvarets arealbruksinteresser. I forslag til verneforskrift er hensynet til Forsvarets operative virksomhet ivaretatt. Vi har ingen ytterligere kommentarer til verneforslag.»

9.3 Statsforvalterens kommentarer og tilrådninger til de generelle merknadene

Ingen kommentarer.

Lokal og sentral høring

9.4 Merknader til det foreslåtte området

Lokal høring

Rogndokken skog sameie DA v/ Øyvind Mork (e-post sendt 17.11.22) uttaler følgende:

«Vi har ingen innvendinger mot verneplanen slik den er presentert.»

Det er imidlertid nødvendig å korrigere deler av uttalelsen fra Helge Nisi (eier av 125/18) fra 04.05.2022. Dette gjelder traktorveien mellom Tjågestul og Skitnebu, Tjågestulvegen mellom Reisjå og Tjågestul samt bruk av arealer ved Diplevelta.

Ingen av disse objektene ligger i områder som er foreslått til vern. Kommentarene burde således ikke ha betydning for selve verneplanen. De ligger imidlertid i skogsområder som er foreslått til makeskifte og rettigheter/eierforhold kan bli relevant i den sammenhengen.

Traktorveien mellom Tjågestul og Skitnebu:

Veien fra Tjågestul og frem til tomtegrensen mellom 127/19 og 125/18 ble i sin tid, så langt jeg vet, opparbeidet og bekostet av 127/19. Hensikten var å kunne transportere ut tømmer fra Rogndokken skog. Eier av 125/18 bygget veien videre på egen eiendom. Det er aldri etablert noe formelt veilag for denne veien.

Helge Nisi og familie har i alle år benyttet veien vederlagsfritt. Vi har ingen innvendinger mot at eiendom 125/18 har bruksrett til veien. Dette er naturlig siden det er eneste tilkomst til hytta på Skitnebu. Det er imidlertid feil å hevde at de eier 50% av veien på Rogndokkens eiendom. Bruksrett er noe annet enn eierskap. Det har aldri vært aktuelt å opprette noe sameie for denne veien. For det andre har 125/18 heller ikke bidratt med finansieringen av den delen av veien.

Siden det i stor grad er eier av 125/18 som benytter denne veien vil det være naturlig at de, for å opprettholde bruksretten, finansierer 50% av eventuelle utbedringer i fremtiden.

Vi er for øvrig enige i at det, som en del av verneplanen må opprettholdes mulighet for rydding og vedlikehold langs veien.

Tjågestulvegen mellom Reisjå og Tjågestul:

For denne veien er det i 1990 etablert et veilag med vedtekter. Bygging av bro og vei har pågått i flere etapper siden 1956 og 125/18 har dekket varierende andeler av kostnadene ved de forskjellige utbyggingene, fra 0% til 33%. I 1990 ble det gjennom et voldgiftsskjønn fastlagt at 125/18 skal dekke 19% av kostnadene ved fremtidig vedlikehold og oppgraderinger. Som følge av en konflikt mellom H. Nisi og resten av veilaget stod 125/18 i praksis utenfor veilaget i perioden 1992 til 2019. De har allikevel benyttet veien fritt. Forholdet er nå normalisert med en andel av forpliktelsene i veilaget på 19% for 125/18.

Arealer ved Diplevelta

De aktuelle arealene ligger i grensen mellom 127/19 og 127/2. Bruk av velteplass er omtalt i vedtektene for Tjågestulvegen. Ut over det er vi ikke kjent med at det foreligger noen avtale om rettigheter til bruk av dette området. Hva en ikke navngitt onkel kan ha sagt for flere tiår siden regner vi for lite relevant.

Bruk av Diplevelta, den dagen det blir aktuelt, må baseres på en konkret avtale som omfatter relevant kompensasjon og krav til gjenoppretting av eventuelle skader.»

Torjus Rostad (e-post datert 22.12.2022):

«Uttalelse sendes på vegne av Kopsland Syd, Gnr./Bnr. 127/3 og 4.

Jeg har ingen innvendinger mot verneplanen bortsett fra noen punkter som ble videreformidlet av Vebjørn Enerstvedt tidligere.

Jeg ser at Helge Nisi (Eier av 125/18) har i sin uttalelse fra 04.05.22 forventer at leggeplass for tømmer ved Tjågestul skal være tilgjengelig. Jeg er eier av Tjågestul og veltlassen og har ingen kjennskap til at 125/18 har noen rettighet til bruk av denne.

Bruk av Tjågestulvelta, den dagen det blir aktuelt, må baseres på en konkret avtale som omfatter relevant kompensasjon og krav til gjenoppretting av eventuelle skader.»

Everket AS, Notodden (brev datert 09.01.2023):

«Everket AS er nettselskapet i Notodden kommune, og har konsesjon i det nevnte området som er på høring for frivillig vern.

Vi har ingen eksisterende eller planlagte nettanlegg i det berørte området, og derfor ingen innvendinger mot det foreslåtte verneområdet.»

Sentral høring

Direktoratet for mineralforvaltning (brev datert 13.05.2022) uttaler følgende til oppstartsmelding for Skitnebufjellet og Kopslandåsen:

«DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnytting av mineralske ressurser, og skal bidra til størst mulig samlet verdiskaping basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter naturmangfoldloven.

Sentrale mål i mineralforvaltningen er å sikre tilgangen til mineralressursene i framtida og å hindre at viktige forekomster båndlegges av arealbruk som utelukker framtidig utnyttelse.

Om saken

Det er tidligere sendt ut oppstartsmelding for verneprosess for områder tilbudt til frivillig vern av skog, datert 29. oktober 2021. I denne oppstartsmeldingen inngikk området kalt Skitnebufjellet, utvidelse inkludert Niveliåsen i Notodden kommune. Bakgrunnen for start på verneprosess på dette arealet var at det forelå kartlegginger som er beskrevet i fagrapporter som dokumenterer miljøverdier innenfor store deler av tilbudsarealet.

Senere på høsten i 2021 kom det om at ytterligere tilbud ville komme fra flere grunneiere i dette området. Dette var arealer som grenser inntil det arealet det ble meldt oppstart på. Det er derfor vurdert at det er nødvendig med ny oppstartsmelding for det samlede arealet som nå kalles Skitnebufjellet og Kopslandåsen.

Det er dokumentert ytterligere miljøverdier innenfor nåværende tilbudsområde. Registreringene stadfester at området er å betrakte som nasjonalt viktig med hensyn til miljøverdier.

Uttalelse fra DMF

Like ved det foreslåtte verneområdet ligger de kartfestede kobberforekomstene Reisjåvatn1 og Nisi2, vurdert av Norges geologiske undersøkelse (NGU) til henholdsvis lokal og liten betydning.

NGU beskriver Reisjåvatn som en rekke forekomster/skjerp som ligger fra sørvestenden av Reisjåvannet og sørover opp mot fjellet Raudnuten langs Damsdalen. Koordinatene til den kartfestede forekomsten er angitt til hovedforekomsten som ligger mot toppen av fjellet. Den består av en relativt stor, nord-sør orientert dagskjæring som ender i en mindre firsatt stoll i sør.

Det ble foretatt mindre prøvedrift i 1913 på det kartfestede punktet for Nisi, med prøvetaking og røskingsarbeid utført av NGU i 1964. I tillegg forekommer det flere mindre røskinger lengre nord opp mot toppen av Skitnebufjellet.

Begge forekomstene er registrert helt i kanten eller like ved verneområdet. Basert på beskrivelsene kan man likevel forvente å finne spor etter geologisk arbeid innenfor området. I det videre arbeidet med verneplanen bør det innhentes informasjon om forekomstene, redegjøres for virkninger av vernet på forekomstene og om vernet tillater å drive lettevirksomhet etter mineralressurser.

Direktoratet for mineralforvaltning (brev datert 20.12.22) uttaler følgende:

«Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 20. oktober 2022.

DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnytting av mineralressurser, og har et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i plan-, utbyggings- og verneprosesser.

Om saken

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark meldte oppstart på verneprosess på Skitnebufjellet og Kopslandåsen naturreservat i Notodden kommune 26. april 2022. Forslag til vernegrenser og forskrift for dette området sendes nå på høring. Høringen er ledd i det nasjonale arbeidet med frivillig vern av skog.

Uttalelse fra DMF

DMF ga uttalelse til melding om oppstart av verneplanprosess for Skitnebufjellet og Kopslandåsen naturreservat 13.05.2022. Her informerte vi at forslag til verneområdene kom i nærheten av to kobberforekomster^{1,2} registrert i Norges geologiske undersøkelse sin ressursdatabase. DMF ba derfor om at det i arbeidet med verneplanen innhentes informasjon om forekomstene, redegjøres for virkninger av vernet på forekomstene og om vernet tillater å drive lettevirksomhet etter mineralressurser.

I merknadsbehandlingen, under kapittel 4 om saksgang, står det at DMF i brev datert 20.12.2021 ikke har merknader til oppstarten av verneplanarbeidet. Denne uttalelsen gjaldt ikke Skitnebufjellet og Kopslandsåsen. DMFs uttalelse, datert 13.05.2022, til disse områdene er ikke gjengitt eller svart ut av Statsforvalteren, og det kan derfor se ut som feil uttalelse fra DMF er lagt til grunn.

DMF sitt innspill er derfor ikke fulgt opp i det oversendte høringsforslaget. Vi kan ikke se at Statsforvalteren har innhentet informasjon eller gjort vurderinger av betydningen vern vil ha

for tilgjengeligheten til mineralressursene. Dette gjør at det er et mangelfullt grunnlag for å kunne vurdere om vern bør tilrådes eller ikke.

Vern uten unntak i bestemmelser for undersøkelser vil kunne hindre muligheten for å kunne få tilgang til å undersøke, utnytte og mulig framtidig verdiskaping knyttet til eventuelle interessante mineralressurser.

Mineralressurser er ikke-fornybare naturressurser og en langsiktig forvaltning av disse ressursene er derfor viktig. Dersom ressursene bygges ned eller gjøres utilgjengelig på en annen måte, er de i mange tilfeller utilgjengelig i overskuelig framtid. DMF er i denne sammenhengen opptatt av at mineralressurser som har eller kan ha verdi ved uttak og utnyttelse, blir hensyntatt i verneprosesser.

På grunn av mulige interesser for mineralske ressurser som ligger innenfor eller nært det foreslåtte verneområdene mener DMF at vern bør avvendes inntil det er innhentet kunnskap om de registrerte kobberforekomstene, og at dette brukes for å vurdere virkninger av vernet. Dersom det eksisterer kunnskap som kan utelukke at berggrunnen i disse områdene ikke kan gi grunnlag for funn av mineralressurser av vesentlig betydning, må dette gå fram av verneforslaget.»

Øst-Telemarkens Brukseierforening (ØTB) (brev datert 19.12.22) uttaler følgende:
«Øst-Telemarkens Brukseierforening (ØTB) har sett igjennom høringsdokumentet vedrørende forespørsel om frivillig vern av skog-verneplan for Skitnebufjellet og Koplandsåsen naturreservat i Notodden kommune.

ØTB deler NVE sitt syn rundt det faktum at det i dette området er energi- og vassdragsinteresser og eksisterende reguleringsmagasin Tinnsjøen ligger nært det forespeilede vernområdet. Regulanten er ansvarlig for blandt annet drift av reguleringsmagasin og konsesjonsbestemmelser og et frivillig vern må ikke komme i konflikt med det handlingsrom regulanten kan måtte benytte seg av i aktuelle flomsituasjoner. Det forespeilede frivillige vern av skog må dermed ikke legge begrensinger på riktig flomhåndtering i Skiensvassdraget.

Frivillig vern av skog ned til HRV+1 meter er å foretrekke samt at den eventuelle allerede etablerte infrastruktur knyttet til eventuelle hydrologiske målestasjoner og modernisering av denne type installasjoner er mulig i fremtiden.»

NVE (brev datert 21.12.2022) uttaler dette:
«NVE har sett gjennom høringsforslaget for det foreslåtte verneområdet med tanke på energi- og vassdragsinteresser som eksisterende og planlagte energi- og nettanlegg, vannkraftverk, hydrologiske målestasjoner m.m.

- Det foreslåtte verneområdet ligger ved reguleringsmagasinet Tinnsjøen. NVE har i tidligere uttalelse informert om at det er to nettlinjener som ligger nært foreslåtte vernegrense. Statsforvalter informerer om at avstanden fra foreslåtte vernegrense til de nevnte kraftlinjene er 100-150 meter i terrenget.

- NVE er positive til at både Statnett SF, Skagerak Kraft AS, Everket AS, Lede AS og Øst-Telemarkens Brukseierforening (ØTB) er inkludert i adresselisten. Statnett SF informerer om at de ikke har transmisjonsnettanlegg eller planer som blir berørt av det foreslåtte verneområdet og har derfor ingen merknader.

- Everket AS (tidligere Notodden Energi Nett AS) har områdekonsesjon i det foreslåtte verneområdet. Vi oppfordrer nettselskapet til å uttale seg om verneforslaget kommer i konflikt med eksisterende eller fremtidige prosjekter. NVE har ikke detaljert kjennskap til planer knyttet til distribusjonsnett. Det er spesielt viktig at områdekonsesjonær og netteiere uttaler seg om aktuelle planer. NVE ber nettselskapene til å uttale seg selv i tilfeller uten konflikt.

Nettanlegg

NVE har tidligere informert om at det foreslåtte verneområdet ligger nært et 145 kV regionalnett eid av Lede AS og et 11 kV distribusjonsnett eid av Everket AS. For å sikre rett til drift og vedlikehold av eksisterende nettanlegg, samt nødvendig bruk av motorkjøretøy, ba NVE Statsforvalter i uttalelsen på oppstartsmeldingen at standardbestemmelsene for nettanlegg skulle inkluderes i verneforskriften. Statsforvalter informerer i høringsforslaget at avstanden fra foreslått vernegrense (sør i verneforslaget) til de nevnte kraftlinjene er 100-150 meter i terrenget. Deres vurdering er at det dermed ikke vil være grunnlag for å ta inn bestemmelser om unntak (§ 4) eller dispensasjon (§ 7) i tilknytning til kraftlinjene i forskriften for Skitnebufjellet og Kopslandåsen naturreservat. NVE forutsetter at nettselskapene uttaler seg dersom de ikke er enig i Statsforvalter sin vurdering. Vi ber nettselskapene å uttale seg selv i tilfeller uten konflikt.

Reguleringsmagasin

Det foreslåtte verneområdet ligger ved Tinnsjøen som er regulert til vannkraftproduksjon. Reguleringsmagasinet blir benyttet av vannkraftverket Årlifoss som eies av Skagerak Kraft AS. Øst-Telemarkens Brukseierforening (ØTB) er regulant av Tinnsjøen. Allerede eksisterende vern grenser ned til høyeste regulerte vannstand (HRV). NVE vurderer det som lite sannsynlig at HRV vil øke i fremtiden.

ØTB regulerer Tinnsjøen 4 meter mellom kote 187,62 og kote 191,62 (NN1954), jf. reguleringskonsesjon av 18. juli 1906, samt nytt manøvreringsreglement for Tinnsjøen, meddelt ved kgl. res. av 17. november 2006. Av reguleringsintervallet på 4,0 meter, skriver 3,78 meter seg fra oppdemming og 0,22 meter fra senkning.

ØTB har ved tidligere anledning informert NVE om at de er opptatt av at vernegrensen ikke dras helt ned mot HRV, men legges i overkant av reguleringssonen/skvalpesonen rundt magasinet. Etter ØTBs oppfatning kan en passende rekkevidde for denne frisonen være: Høyeste regulerte vannstand (kote 191,62) + normal forsumpningsomfang, som ved reguleringssskjønn normalt vurderes å ligge rundt 1,5 meter over HRV. ØTB mener at en slik grense må formodes å ha en konfliktdempende effekt mellom verne- og reguleringsformål.

Statsforvalteren informerer i høringsforslaget at de er åpne for at verneområdet ut mot Tinnsjøen avsluttes ved 1 meter over høyeste regulerte vannstand og at vernegrensen justeres i henhold til dette. Videre skriver Statsforvalter at det i kartet med forslag til

vernegrenser følger grensen mot vannet høydekurve 192 m.o.h. HRV er på 191,62 m.o.h. Vernegrensen kan dermed måles inn på (avrundet) 193 m.o.h. når Jordskifteretten i Telemark skal gjennomføre dette etter vernevedtak. NVE er positive til at Statsforvalter foreslår en vernegrense på 193 m.o.h.»

AT Skog v/Vebjørn Enerstvedt på vegne av grunneier på gnr./bnr. 125/18 (epost datert 21.02.2023): Revidert areal Skitnebufjellet og Kopslandåsen.

«Etter å ha forhandlet erstatningen for flere mulige alternativer med Tollef, har Helge Nisi kommet frem til at han ønsker å gå for vedlagte avgrensning.

Bakgrunnen er at neste generasjon ikke ønsker å verne hele eiendommen, men ønsker å ha muligheten til å drive litt skogbruk i fremtiden. I området sør og vest for Skitnebu ble det på 1960 og 70 tallet hogd en god del, og infrastrukturen med eksisterende traktorveger gjør det greit å komme til for drift i fremtiden. Vi antar det heller ikke er her vi finner de viktigste miljøkvalitetene.

Arealet som ønskes ut av verneplanene, utgjør ca. 426 daa totalt, 417 daa produktiv skog og 8422 m³.

Vi håper Statsforvalteren ikke har innvendinger mot dette.

9.5 Statsforvalterens kommentarer og tilrådninger til det foreslåtte området

Når det gjelder høringsuttalelsen fra daglig leder av Rogndokken Skog sameie DA så anser Statsforvalteren dette i hovedsak å gjelde privatrettslige forhold. I uttalelsen sies det imidlertid at det må være mulighet for å vedlikeholde veien fra Tjågestul (gnr./bnr. 127/19) mot vest og inn på gnr./bnr. 125/18. Dette vil være ivaretatt gjennom forskriftens § 4 e.

Uttalelsen fra Torjus Rostad kommenteres ikke her utover å konstatere at dette omhandler privatrettslige forhold som ikke vedkommer verneforslaget. Så vidt Statsforvalteren forstår ligger også det aktuelle stedet utenfor verneforslaget (Tjågestul).

I forbindelse med uttalelsen fra Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) beklager Statsforvalteren at det i forbindelse med oppstartsmeldingene har blitt arkivert på feil saksnummer hos oss. Dette førte dessverre til at deres uttalelser ikke ble referert riktig i høringsdokumentet.

DMF sier i uttalelsen sin at verneforslaget ville ligge nær to forekomster av kobber, forekomstene Reisjåvatn1 og Nisi2, vurdert av Norges geologiske undersøkelse (NGU) til henholdsvis lokal og liten betydning. Begge forekomstene er registrert helt i kanten av, eller like ved verneområdet. DMF mener at basert på beskrivelsene kan man likevel forvente å finne spor etter geologisk arbeid innenfor verneområdet og forekomstene bør undersøkes nærmere for å få fram virkningene av vernet på forekomstene. DMF ba videre om at vern bør avventes inntil det er innhentet kunnskap om de registrerte kobberforekomstene.

DMF sier i sin uttalelse at forekomstene er kategorisert av NGU til «lokal» og «liten betydning». Statsforvalteren tar dette til etterretning og vektlegger i tillegg at DMF sier at

forekomstene slik de er kjent i dag ikke ligger innenfor verneforslaget. DMF mener imidlertid at det kan være potensiale for at mineralske ressurser også kan ligge innenfor verneforslaget. Statsforvalteren finner at det ligger usikkerhet knyttet dette og har derfor ikke foretatt videre steg i retning av å få undersøkt forekomstene på nytt. Statsforvalteren vil derfor i forbindelse med denne tilrådingen be Miljødirektoratet om å vurdere om forekomstene skal undersøkes nærmere, i dialog med DMF og NGU.

I uttalelsen fra NVE tas det opp at vernegrensen legges til 193 moh. der den møter Tinnsjøen. Vi viser her til det som er sagt i kommentarene til Øst-Telemarkens brukseierforening ovenfor.

Når det gjelder uttalelsen fra Øst-Telemarkens Brukseierforening så peker den på at verneforslaget ikke må komme i konflikt med det handlingsrom regulanten av Tinnsjøen kan måtte benytte seg av i aktuelle flomsituasjoner. Vernet må ikke legge begrensninger på riktig flomhåndtering i Skiensvassdraget. Vern av skog ned til HRV + 1 meter er derfor etter deres mening å foretrekke. Det bes også om at allerede etablert infrastruktur (hydrologiske målestasjoner) kan fortsette fremover i tid.

Statsforvalteren har ingen innvendinger mot å legge vernegrensene til HRV + 1 meter, eller som vi sa i høringen at vernegrensen legges til 193 moh. Dette vil være aktuelt der vernegrensen går ned til Tinnsjøen på gnr./bnr. 125/18 og 125/48. Statsforvalteren er ellers ikke kjent med at det befinner seg tekniske installasjoner innenfor verneforslaget tilhørende regulanten av Tinnsjøen. Tilgang til disse vil derfor ikke være nødvendig å ta inn i forskriften for naturreservatet.

Innspillet fra AT Skog på vegne av grunneier Helge Nisi, som kom inn rett før tilråding om verneforslag skulle sendes Miljødirektoratet, reduserer det samlede arealet på verneforslaget med 426 daa. Nytt areal på verneforslaget blir etter dette 12583 daa. Statsforvalteren registrerer at det er traktorveier og noe ungskog som utgår på gnr./bnr. 125/18, samt at det berører flere bestand av eldre furuskog. Det er få registrerte arter i området som tas ut, i Artskart ser det ut til bare å omfatte enkeltfunn av gubbeskjegg og furustokkjuke, begge nær truet (NT) på rødlista. Konsentrasjonen av artsfunn er langt mer omfattende i andre deler av verneforslaget.

Konklusjon

Statsforvalteren anbefaler at Skitnebufjellet og Kopslandåsen blir vernet som naturreservat med verneforskrift omtrent slik den ble foreslått i høringen, men med endret vernekart i forhold til høringen. Miljødirektoratet bes om å vurdere innspillet fra Direktoratet for mineralforvaltning om undersøkelse av kobberforekomster som grenser til verneforslaget. Se ellers vedlegg med forskrift og eget vedlegg for vernekart.

Vedlegg 1.

Forskrift om vern av Skitnebufjellet og Kopslandåsen naturreservat i Notodden kommune i Vestfold og Telemark fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjon av2023 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med forskriften er å bevare et naturskogspreget område som representerer en bestemt type natur i form av kalk- og lågurtfuruskog og rik blandingskog på høy bonitet i lavlandet. Videre er formålet å bevare et område som har særlig verdi for biologisk mangfold på grunn av forekomst av brannpåvirket gammel furuskog. I området finnes *mange* sjeldne og trua arter av insekter, karplanter, sopp og lav.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Notodden kommune: 125/1, 125/2, 125/3, 125/4, 125/18, 125/48, 125/49, 127/1, 127/3 og 4, 127/19, 128/1, 128/2, 129/1.

Naturreservatet dekker et totalareal på 12583 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet 2023. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Notodden kommune, hos Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser:

- a. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker o.l., framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen er ikke uttømmende.
- d. Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a. Sanking av bær og matsopp.
- b. Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.
- c. Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d. Vedlikehold og merking av eksisterende stier vist på vernekartet.
- e. Vedlikehold av traktorveier inntegnet på vernekartet, i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- f. Beiting.
- g. Utsetting av saltsteiner.
- h. Oppsetting av midlertidige mobile jakttårn for storviltjakt.
- i. Forsiktig rydding av småbusker og kvist i forbindelse med storviltjakt.
- j. Bålbrenning med tørrkvist eller medbrakt ved, i samsvar med gjeldende lovverk.
- k. Vedlikehold av eksisterende bygninger avmerket på vernekartet, i henhold til tilstand som på vernetidspunktet.
- l. Vegetasjonsrydding og skjøtsel på inntil 2 dekar rundt Mikkelsgardhytta og Svenskehytta på gnr./bnr. 125/18 i Notodden kommune.

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a. Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
- b. Sykling, ridning og bruk av hest utenom eksisterende stier er forbudt.

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- b. Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c. Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndighetene kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a. Merking, rydding og vedlikehold av stier, løyper og gamle ferdselsveier som ikke var kjent på vernetidspunktet.
- b. Istandsetting og vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c. Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt.
- d. Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med andre kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 andre ledd bokstav b.
- e. Hogst av etablerte plantefelt.
- f. Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 andre ledd bokstav d.
- g. Oppsetting og vedlikehold av gjerder.

- h. Øvingskjøring for formål nevnt i § 6 første ledd.
- i. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav e og g og § 7 bokstav a, b, d og f.

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.